

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПОСРЕДОВАЊУ У ОСИГУРАЊУ

Проглашавам Закон о посредовању у осигурању, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет четвртој сједници, одржаној 26. јануара 2005. године - а Вијеће народа 15. фебруара 2005. године потврдило да усвојеним Законом о посредовању у осигурању није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-91/05
16. фебруара 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Драган Чавић, с.р.

ЗАКОН

О ПОСРЕДОВАЊУ У ОСИГУРАЊУ

І - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се посредовање у осигурању, врсте и услови за обављање ових послова, те надзор над обављањем послова посредовања у осигурању у Републици Српској.

Члан 2.

Посредовање у осигурању обављају брокери у осигурању и заступници у осигурању, у складу са овим законом.

Друштво за осигурање не може у Републици Српској обављати дјелатности непосредног осигурања или дјелатности реосигурања преко посредника у осигурању који нису регистровани у складу са овим законом. Расподјела ризика осигурања, као и послова запослених у осигурању између друштава за осигурање, чак и ако им се за прибављање клијената даје накнада, неће се сматрати посредовањем према одредбама овог закона.

Члан 3.

Посредници у осигурању морају бити регистровани у посебном регистру, који води Агенција за осигурање у Републици Српској (у даљем тексту: Агенција РС), на начин како је одређено у складу са одредбама овог закона. Посредници у осигурању не могу обављати послове осигурања ако нису регистровани у складу са овим законом.

Регистровање посредника у осигурању врши се код Агенције РС и важи у цијелој Босни и Херцеговини. Посредник у осигурању регистрован у Републици Српској може пружати услуге у Федерацији Босне и Херцеговине искључиво преко организационе јединице у Федерацији Босне и Херцеговине, у складу са овим законом. Посредник у осигурању регистрован у Федерацији Босне и Херцеговине може пружати услуге посредовања у осигурању искључиво преко организационе јединице у Републици Српској.

Члан 4.

Сваки посредник у осигурању који је регистрован у Републици Српској, а који по први пут намјерава да обавља послове у Федерацији Босне и Херцеговине преко организационе јединице, прво ће у писаној форми обавијестити Агенцију РС и дати основне податке о представнику посредника осигурања из Републике Српске у Федерацији Босне и Херцеговине. Представник посредника у осигурању из Републике Српске представља тог посредника код Агенције за надзор осигурања Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција ФБиХ) и других органа у Федерацији Босне и Херцеговине.

У року од 30 дана од дана пријема обавјештења из става 1. овог члана, Агенција РС у писаној форми обавјештава Агенцију ФБиХ о намјери посредника у осигурању, о чињеници да је регистрован и о имену представника посредника у осигурању у Федерацији Босне и Херцеговине.

Посредник у осигурању из Републике Српске може почети са пословањем преко организационе јединице послје истека рока од 30 дана од дана кад му је Агенција РС у писаној форми саопштила да је обавијестила Агенцију ФБиХ, у складу са ставом 2. овог члана, или послје истека рока од 60 дана од дана подношења обавјештења наведеног у ставу 1. овог члана, или послје оснивања филијале у Федерацији Босне и Херцеговине, у зависности шта буде раније.

Филијала посредника у осигурању из Републике Српске који послује у Федерацији Босне и Херцеговине оснива се у складу са прописима о привредним друштвима у Федерацији Босне и Херцеговине.

Члан 5.

Сваки посредник у осигурању који је регистрован у Федерацији Босне и Херцеговине, а који по први пут намјерава да обавља послове у Републици Српској преко организационе јединице, прво у писаној форми обавјештава Агенцију ФБиХ и даје основне податке о представнику посредника у осигурању из Федерације Босне и Херцеговине у Републици Српској. Представник посредника у осигурању из Федерације Босне и Херцеговине представља тог посредника код Агенције РС и других органа у Републици Српској.

У року од 30 дана од дана пријема обавјештења из става 1. овог члана, Агенција ФБиХ у писаној форми обавјештава Агенцију РС о намјери посредника у осигурању, о чињеници да је регистрован и о имену представника посредника у осигурању у Републици Српској.

Посредник у осигурању из Федерације Босне и Херцеговине може почети са пословањем преко организационе јединице послје истека рока од 30 дана од дана кад му је Агенција ФБиХ у писаној форми саопштила да је обавијестила Агенцију РС, у складу са ставом 2. овог члана, или послје истека рока од 60 дана од дана подношења обавјештења наведеног у ставу 1. овог члана, или након оснивања филијале у Републици Српској, у зависности шта буде раније.

Филијала посредника у осигурању из Федерације Босне и Херцеговине који послује у Републици Српској оснива се у складу са прописима о предузећима у Републици Српској.

II - ЗАСТУПНИК У ОСИГУРАЊУ

Члан 6.

Заступник у осигурању је правно или физичко лице које обавља професионалну дјелатност заступања у осигурању и које је према једном или више уговора или овлашћења добило упутства или права да дјелује у име и за рачун, или само за рачун једног или више друштава за осигурање. Заступник у осигурању има искључиви професионални циљ да покреће, предлаже и извршава припремне радове до закључења или да закључује уговоре о осигурању. Заступник у осигурању може помагати у примјени или извршењу закључених уговора, а нарочито у случају одштетног захтјева. Заступник у осигурању може пружати и

савјетодавне услуге, у складу са посебним одредбама појединачних уговора са осигураником, током периода покрића осигурањем. Заступник у осигурању самостално обавља дјелатност.

Уговор између друштва за осигурање и заступника у осигурању мора бити закључен у писаној форми, а примјерак тог уговора (уговор о заступништву) друштво за осигурање мора доставити Агенцији РС.

Друштво за осигурање има обавезу да одмах у писаној форми обавијести Агенцију РС о раскиду уговора о заступништву, без обзира на разлог раскида.

Друштво за осигурање обавјештење о раскиду или истеку уговора о заступништву објављује у два узастопна издања дневних новина већег тиража, које се издају на подручју у којем послује заступник у осигурању. Кад заступник у осигурању закључи уговоре о осигурању у име и за рачун друштва за осигурање, са којим је уговор о заступништву раскинут или истекао, биће кажњен у складу са чланом 23. овог закона. Друштво за осигурање се не може позивати на раскид уговора о заступништву против осигураника, који је био савјестан, односно који није знао за околности раскида или истека уговора о заступништву.

Овлашћено лице друштва за осигурање које свјесно ангажује, као заступника у осигурању лице које није регистровано као заступник у осигурању код Агенције РС, и/или које није Агенцији РС доставило уговор о заступништву, биће кажњено у складу са чланом 23. овог закона, под условом да за тај чин није предвиђена строжа казна према одредбама других прописа. Исте одредбе примјењују се и за било које лице које дјелује као заступник у осигурању, а да није испунило одговарајуће услове прописане овим законом.

Члан 7.

Друштво за заступање у осигурању оснива се као акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу, у складу са прописима о предузећима у Републици Српској, ако овим законом поједина питања нису другачије ријешена.

Да би заступник у осигурању могао да обавља своју дјелатност у Републици Српској, обавезан је да се региструје у посебном регистру заступника у осигурању, који води Агенција РС. Регистар садржи два подрегистра, и то: подрегистар са именима физичких лица заступника у осигурању који су регистровани у Републици Српској и подрегистар физичких лица заступника у осигурању који су регистровани у Федерацији Босне и Херцеговине и који пружају услуге осигурања у Републици Српској преко организационе јединице у Републици Српској. Друштво за заступање у осигурању мора бити регистровано у посебном регистру друштва за заступање у осигурању који води Агенција РС. Регистар је подијељен на подрегистре по истом принципу који је предвиђен за физичка лица заступнике у осигурању. Друштво за заступање у осигурању мора поставити овлашћеног заступника, који је регистрован као заступник у осигурању.

Заступник у осигурању плаћа годишњу накнаду за пословање и таксу за регистровање, у складу са прописима које донесе Агенција РС.

Члан 8.

За упис у регистар заступника у осигурању, уз захтјев за регистровање код Агенције РС, подносилац захтјева мора приложити сљедеће:

а. увјерење о положеном стручном испиту за послове посредовања. Правила полагања стручног испита прописује Агенција РС;

б. доказ да има најмање средњу стручну спрему и да има најмање једногодишње искуство из подручја послова осигурања;

ц. увјерење о некажњавању;

д. потврду која доказује да подносилац захтјева није под надзором или старањем;

е. документе који потврђују да подносилац захтјева посједује одређено, стручно знање и професионалну способност. Ти документи ће доказивати да је подносилац захтјева обављао дјелатност заступника у осигурању или брокера у осигурању у Босни и Херцеговини или некој земљи чланици Европске уније:

- четири узастопне године самостално обављао дјелатност или као руководиоца друштва, или када подносилац захтјева може доказати да је најмање три године радио са једним или више заступника или посредника у осигурању или са једним или више друштава, или

- двије узастопне године самостално обављао дјелатност или кад подносилац захтјева докаже да је обављао функције у служби једног или више посредника или заступника у осигурању или у једном или више друштава, или

- једну годину самостално обављао дјелатност или у својству руководиоца друштва или када подносилац захтјева докаже да је за предметну дјелатност стекао претходно образовање, што се доказује потврдом која је званично призната од стране државе или за коју надлежни орган сматра да у потпуности задовољава његове захтјеве.

Сматра се да је подносиоц захтјева водио дјелатност као руководиоца, у смислу овог члана, када је обављао одговарајућу дјелатност:

- као руководиоца неког друштва или руководиоца филијале неког друштва, или

- као замјеник руководиоца неког друштва или као његов овлашћени заступник, ако је тај положај укључивао одговорност једнаку одговорности руководиоца којег представља.

Сматра се да је подносилац захтјева обављао дјелатност у својству руководиоца, у смислу овог члана, када су његове дужности у том друштву за осигурање укључивале руковођење заступницима у осигурању или обављање надзора над њиховим радом. Послови који се наводе у овој тачки морају укључивати одговорност у погледу прибављања, закључивања, обраде и извршавања уговора о осигурању. Обављање дјелатности која је у питању не смије бити прекинуто више од 10 година прије датума подношења захтјева за регистравање.

Документи издати у складу са т. ц. до е. става 1. овог члана неће бити прихваћени ако су старији од шест мјесеци од дана подношења.

Члан 9.

Уз захтјев за регистравање друштва за обављање послова заступања у осигурању, Агенцији РС морају се приложити сљедећи документи:

а. оснивачки акт;

б. статут;

ц. доказ банке о уплати оснивачког капитала;

д. списак акционара;

е. пословни план друштва;

ф. доказ о кадровској и техничкој оспособљености друштва.

Након добијања рјешења о регистравању друштва за заступање у осигурању код Агенције РС, друштво за заступање у осигурању се уписује у судски регистар.

Члан 10.

Регистравање се врши на период од двије године. За сваке наредне двије године заступник у осигурању ће поново поднијети све документе, наведене у одредбама чл. 7. и 8. овог закона, у року од 30 дана прије дана истека рока до кога је регистрован. Регистравање остаје на снази, осим ако:

а. заступник у осигурању пропусти да поднесе поново документе, у складу са овим ставом; или

б. поднесени документи покажу да подносилац захтјева више није лице подобно да дјелује као заступник у осигурању.

Члан 11.

Агенција РС ће, у року од 30 дана од дана подношења захтјева за регистравање заступника у осигурању и прописаних докумената, донијети рјешење којим одлучује о захтјеву или тражи исправку или допуну захтјева. Рјешење из овог члана је коначно.

III - БРОКЕР У ОСИГУРАЊУ

Члан 12.

Брокерско друштво у осигурању оснива се као акционарско друштво или друштво са ограниченом одговорношћу, у складу са одредбама прописа о предузећима, ако овим законом поједина питања нису другачије уређена.

Брокер у осигурању је правно лице или физичко лице које самостално обавља дјелатност, чији је искључиви професионални циљ да у име осигураника, у погледу осигурања или реосигурања ризика, доведе у везу лица која траже осигурање или реосигурање и друштво за осигурање или реосигурање, да обавља припремне радове за закључење уговора о осигурању или реосигурању, и уколико је уговорено, помаже при обради и спровођењу ових уговора, а нарочито у случају одштетног захтјева. Брокер у осигурању прима провизију од друштва за осигурање и дјелује уз потпуну слободу у погледу избора друштва за осигурање.

Брокер у осигурању је правно и економски независан од друштава за осигурање.

Члан 13.

Брокер у осигурању за обаљање своје дјелатности мора бити регистрован у посебном регистру за брокере у осигурању, који води Агенција РС. Регистар садржи два подрегистра, и то: подрегистар са именима физичких лица брокера у осигурању који су регистровани у Републици Српској и подрегистар са именима брокера у осигурању који су регистровани у Федерацији Босне и Херцеговине и који пружају услуге осигурања у Републици Српској преко организационе јединице у Републици Српској. Брокерско друштво у осигурању мора бити регистровано у посебном регистру брокерских друштава у осигурању, који води Агенција РС и који је подијељен на подрегистре, по истом принципу који је предвиђен за физичка лица брокере у осигурању. Брокерска друштва у осигурању морају поставити овлашћеног заступника, који је регистровани појединац брокер у осигурању.

Физичко лице које се жели регистровати код Агенције РС, као брокер у осигурању, уз захтјев мора приложити документе наведене у члану 8. овог закона.

Члан 14.

Да би се регистровало, брокерско друштво у осигурању Агенцији РС уз захтјев подноси следеће документе:

а. статут, који показује да је искључиви циљ дјелатности обављање брокерских послова у осигурању;

б. доказ да подносилац захтјева има оснивачки улог у новцу у износу од 200.000,00 КМ у циљу доброг обављања дјелатности;

ц. захтјеви под т. а. и б. овог става не односе се на физичка лица;

д. документе који доказују да је подносилац захтјева осигуран од професионалне одговорности у случају грешке или пропуста са минималним покрићем у износу једнаком 400.000,00 КМ. Наведени уговор о осигурању мора покривати период једнак регистрацији друштва за посредовање у осигурању увећан за један мјесец;

е. документ који доказује да је директор брокерског друштва у осигурању регистрован као физичко лице брокер у осигурању, у складу са одредбама овог закона.

Након добијања рјешења о регистрацији брокерског друштва у осигурању код Агенције РС, друштво се уписује у судски регистар. Брокери у осигурању плаћају годишњу накнаду за пословање и таксу за регистравање у складу са прописима које донесе Агенција РС.

Члан 15.

Регистровање се врши на период од двије године. Брокер у осигурању ће поново поднијети све документе наведене у одредбама чл. 13. и 14. овог закона у року од мјесец дана прије истека рока од двије године за који се посједује регистрација.

Регистровање остаје на снази, осим ако:

- а. брокер у осигурању пропусти да поднесе поново документе предвиђене овим чланом; и
- б. поднесени документи покажу да подносилац захтјева више није лице подобно да дјелује као брокер у осигурању.

Члан 16.

Брокер у осигурању, ако је физичко лице, мора имати блокирану имовину или гаранцију банке у износу једнаком 200.000,00 КМ ради обезбјеђења извршавања дјелатности. Подносилац захтјева мора додатно поднијети документе који потврђују да има важеће осигурање од професионалне одговорности у случају грешке или пропуста.

Уговарачи осигурања имају приоритет над блокираном имовином у односу на било који други општи или посебни приоритет. Начин на који се та имовина блокира, као и све неопходне појединости за рад осигурања од професионалне одговорности брокера у осигурању уређује се прописом о регулисању блокирања имовине и осигурања од одговорности брокера у осигурању који донесе Агенција РС.

Члан 17.

Агенција РС ће, у року од 30 дана од дана подношења захтјева за регистровање брокера у осигурању и прописаних докумената, донијети рјешење којим одлучује о захтјеву или тражити исправку или допуну захтјева. Рјешење из овог става је коначно.

Члан 18.

Све износе које друштво за осигурање плати брокеру у осигурању за рачун осигураника, брокер у осигурању ћедржати на посебном рачуну. Тај рачун се неће користити за исплату било којих других повјерилаца брокера у осигурању. У случају несолвентности брокера у осигурању, износи који се држе на посебном рачуну ће се првенствено искористити за исплату свих неизмирених износа које брокер у осигурању дугује својим клијентима за неплаћене одштете осигурања.

Брокери у осигурању су обавезни:

а. водити и на захтјев Агенције РС доставити књиге, рачуноводствену документацију и остале потребне документе који доказују и објашњавају све трансакције извршене у току дјелатности, укључујући и све појединости које се односе на закључене полисе осигурања и све договоре са осигураницима;

б. испунити све захтјеве Агенције РС у погледу извјештавања и вођења посла. У првом тромјесечју сваке године, почев од 1. јануара прве године која долази непосредно након регистровања, брокер у осигурању ће, било да је физичко или правно лице, подносити Агенцији РС податке и детаљне извјештаје о распореду својих дјелатности, током претходне године у односу на поједина друштва за осигурање;

ц. лицима која траже услуге осигурања или реосигурања дати обавјештење о свакој правној или финансијској зависности од неког друштва за осигурање или реосигурање, укључујући свако посједовање удјела или акција у тим друштвима, а који би могао утицати на његову слободу одабира друштва за осигурање или реосигурање за пласирање ризика.

IV - НАДЗОР НАД ПОСРЕДНИЦИМА У ОСИГУРАЊУ

Члан 19.

Агенција РС прописује:

- услове за добијање и провјеру стручних знања потребних за обављање послова посредовања у осигурању у складу са овим законом;
- правила о вођењу регистра, подацима који се уписују у те регистре и начин јавног приступа тим регистрима.

Члан 20.

Надзор над пословањем посредника у осигурању обавља Агенција РС.

Члан 21.

У циљу обављања надзора над пословањем, посредници у осигурању обавезни су Агенцији РС достављати податке у обиму, на начин и у роковима како Агенција РС пропише.

Агенција РС може обавити надзор увидом у податке из става 1. овог члана и непосредно у пословним просторијама посредника у осигурању.

Члан 22.

Агенција РС може укинути рјешење о упису у регистар заступника у осигурању, односно брокера у осигурању:

- физичком или правном лицу регистрованом за обављање послова заступања у осигурању ако престане испуњавати један од услова прописаних одредбама чл. 7. до 11. овог закона;

- физичком или правном лицу регистрованом за обављање послова брокера у осигурању ако престане испуњавати један од услова прописаних одредбама чл. 13. до 17. овог закона;

- ако је пословањем посредника у осигурању угрожен интерес осигураника или је утврђено непоштовање закона или других прописа.

Рјешење Агенције РС из чл. 11, 17. и 22. овог закона је коначно и против њега се може покренути управни спор код надлежног суда у Републици Српској.

V - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Кривичне одредбе

Члан 23.

Казном затвора од три мјесеца до двије године и новчаном казном до износа од 10.000,00 КМ казниће се:

- посредник у осигурању који обавља послове посредовања у осигурању без рјешења о упису у регистар заступника у осигурању, односно регистар брокера у осигурању из чл. 11. и 17. овог закона;

- заступник у осигурању који закључи уговор о осигурању у име и за рачун друштва за осигурање последије истека рока уговора о заступништву из члана 6. овог закона.

Казном из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице друштва за осигурање ако:

- користи као заступника у осигурању лице које код Агенције РС није регистровано као заступник у осигурању;

- не закључи уговор о заступништву из члана 6. овог закона.

VI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Агенција РС донијеће подзаконске акте у складу са овим законом у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 25.

Сви постојећи посредници у осигурању дужни су да се региструју код Агенције РС и ускладе своје пословање са овим законом у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”, а примјењиваће се по истеку три мјесеца од његовог усвајања.

Број: 01-65/05
26. јануара 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Душан Стојичић, с.р.